

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. 3. De spirituali Iurisdictione in foro externo,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78322](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78322)

fitur absque necessitate, cum possit confiteri Sacerdoti: aut cum necessitate quidem, sed animo accipiendi ab eo sacramentalem absolutionem, aut detegendo imprudenter mortalia peccata: perinde mortale esse, ac fuerit aliquod aliud crimen committere, ad obtinendam à Deo peccatorum suorum veniam, si quidem sciat absolutionem sacramentalem tentatam à non sacerdote, sacrilegam esse; aut si sciat graue peccatum esse diffamare seipsum, & detegit nihilominus in tali confessione peccata, de quibus non potest se diffamare sine peccato mortali: ob grandem sui læsionem inexcusabilem. Quod si tale quid faceret, bona simplicitque fide, credens esse licitum, excusaretur per ignorantiam: præsertim cum agat id, in quo nemini nocet, nisi sibi satisfaciendo plusquam debeat suo proposito; prout bene notat idem Nauarrus ad memoratum principium num 18.

Postremo ex eadem necessitate potestatis ordinis inferitur, quod idem author habet in sequenti num. 83. eum, qui tempore necessitatis est confessus peccata sua mortalia non Sacerdoti, teneri denno confiteri Sacerdoti habenti sufficiente potestatem, peccateque mortaliter non confitendo eo tempore, quo tenetur ex præcepto, non minus quam si non fuisset illo modo confessus. In quo omnes conuenire, idem etiam annotat in Enchir. cap. 21. num. 41. Et ratio est in promptu, quia nondum subiecit illa sua peccata clauibus Ecclesie, iudiciove Sacerdotis, sicut sacramentalis confessio in præcepto posita requirit.

CAPVT SECVNDVM.

De potestate iurisdictionis.

SVMMARIVM.

- 10 In qua consistat iurisdictionis.
 11 Iurisdictionis alia temporalis, alia spiritualis.
 12 Spiritualis quedam est in foro externo, & quedam in interno.
 13 Iurisdictionis in foro externo esse potest sine potestate ordinis; non item iurisdictionis in foro interno.
 14 Iurisdictionis in foro interno, in quo consistat: qualiter adhuc eadem differat à iurisdictione spirituali in foro externo.

Potestas iurisdictionis, vt nomen ipsum indicat, est ea, qua quis præest iudicando; ideoque consistit in prælatione super aliquam multitudinem, aut etiam super aliquam certam personam, vt regatur, & vt secundum leges iustitiae ei administretur.

Potestas iurisdictionis multiplex.

SECTIO PRIOR.

Duplex autem est potestas iurisdictionis; vna temporalis, seu secularis, ad temporale bonum ordinata, qualis est ciuilibus Regum, & aliorum Principum, instituta ad reip. pacem. Altera spiritualis, qualis est Ecclesiastica in Ppva, & in alijs Ecclesiasticis gerentibus curam animarum, ad quarum salutem ea ordinatur. De qua diuisione pluribus à Turrecr. lib. 1. de Ecclesia cap. 87. & aliquot sequentibus. Spiritualis adhuc duplex est: vna ad regendum populum Christianum in externo causarumque foro; altera ad curandum eundem populum in interno penitentialique foro; per illam potest quis in definiendis causis, quæ inter ipsius subditos controuertuntur, ius dicere, sententiamque ferre, etiam in inuitos; vnde coercitiuam dictam esse notat à Turrecr. in lib. 1. de Ecclesia ca. 96. concl. 1. Per hanc vero in causa Dei offensa, facta à subdito tuo confessione, potest illum absoluerè à culpa, & obligare ad satisfactionem, non tamen inuitum; quia nemo, nisi volens, suscipit penitentiae sacramentum, ad quod eiusmodi prolatio sententiae pertinet: ideoque voluntaria esse debet, non modo ex parte proferentis, sed etiam ex parte eius, in quem proferatur. De hac etiam diuisione pluribus à Turrecr. in cit. c. 96. & sequentibus.

Discrimina inter iurisdictionem in foro interno, & iurisdictionem spiritualem in foro externo.

SECTIO POSTERIOR.

Potest autem prior illa, siue potestate ordinis in præcedenti cap. descripta, & esse, & exerceri, prout patet ex Archidiaconis, & alijs, qui in Praelatos instituantur, antequam facti sint Sacerdotes; posterior vero hæc non potest. Immo et si

alij alia dicant, de quo legendus est Suarez in D. Thomam romo 4. disput. 16. sect. 3.) videtur habitualiter seu aputudinaliter eadem esse cum potestate ipsa ordinis; cui tamen actualiter superaddat applicationem maturæ circa quam exerceatur siue (quod idem est) illa prædico, datos esse subditos in foro conscientiae absoluedos & ligandos. Hocque significat Sotus in 4. distinct. 20. quest. 1. art. 1. col. penult. cum sic inquit Potestas clauium non dicit nisi meram potentiam; iurisdictionis autem non est proprie potentia, sed applicatio materiam ad agens, vt sequatur actio; ne mpe applicatio subditorum ad sacerdotem, vt sequatur absolutio, que scilicet alioquin non sequeretur: sicut nec fieret consecratio corporis Christi siue pane; nec in vacuo fieret calefactio, quia nuius ignis in eo existens vim haberet calefaciendi, quia materia non esset ei admota. Vnde, vt idem author addit, dum Sacerdoti conferretur beneficium curatum, non datur ei potestas clauium, quam per Characterem Sacerdotalem iam habebat; sed applicatur ei populus, in quem illam exerceat, eaque applicatione facta ipse est proprie iudex. Quæ est etiam Nauarri doctrina ad cap. Placuit de penitentia dist. 6. num. 46. vbi eam illustrat exemplo Penitentiae Principis, quam medico dat vtendi sua arte; superaddit enim eidem ard, non quidem vim aliquam operandi; sed tantum applicationem materiam circa quam operetur, hoc est, populum, cuius curationi incumbat.

Ex qua doctrina intelligitur duplex adhuc esse inter easdem spirituales iurisdictiones discrimen. Vnam est, quod per posterioris collationem, duntaxat sub iocatur materia, in quam exerceatur clauium potestas adepta in susceptione ordinis sacerdotalis: per collationem vero prioris, obtineatur prælatio, qua quis in eos quibus prædicatur possit in externo, publicoque foro, de ijs, quæ ad spirituale regimen ipsorum pertinent, sententiam proferre etiam in inuitos: quod quidem additur, quia ad talis sententiae validitatem non requiritur voluntas ei submittendi, sicut ad validitatem sententiae, quæ in interno foro proferitur, prout iam num. 12. attingimus. Alterum discrimen est illud, cuius meminit Gabriel in 4. distinct. 18. questio. 2. artic. 2. conclusio 3. quod prior potestas sit arbitranda inter hominem & hominem; dicaturque gladius, quia subditos pœnis coercet; posterior vero sit arbitranda inter Deum & hominem; & dicatur clavis, eo quod aditum aperiat ad caelum, quæ sola quidem ad vsum Sacramenti penitentiae necessaria est; quia tamen in eodem usu pœdet ex priore, per quam dari, limitari, tolli, aut suspendi potest; non erit abs re incidenter de eadem pauca dicere.

CAPVT TERTIVM.

De spirituali iurisdictione in foro externo.

SVMMARIVM.

- 15 Actus varij, ad quos istiusmodi iurisdictionis extenditur.
 16 Totalis plenitudo illius est in Papa.
 17 In Praelatis alijs est limitata.
 18 A Christo transfusa est in D. Petrum, & ipsius successores.

Sufficere potest ad nostrum institutum tria de hac annotatione in præsentiarum.

Primum est, quod ea se extendat ad actus varios, qui sunt visitare subditos, inquirere in illorum mores, & punire, legatos mittere, contumaces rebellesque accersere, & illorum compescere audaciam, ad concilium vocare eos, quorum interest adesse, determinata in Concilio confirmare, pena Ecclesiastica coercere delinquentes, vt excommunicare; & à talibus pœnis, vt ab excommunicatione absoluerè: casus referuare, & referuatos relaxare, dare indulgentias, dispensare in voto & in iuramento; hæreticos & scripta ipsorum condemnare, scripta antequam in lucem edantur examinare & iudicare num sanam, an pestiferam doctrinam contineant, qui vere sint articuli fidei exponere, quæ sint canonicæ scripturæ testari, dubia circa fidem & circa religionem orientia soluere, ritus & caeremonias ordinare, constituere Episcopos & alios Ecclesie ministros, beneficia Ecclesiastica distribuere, & de bonis temporalibus ad ecclesiam pertinentibus disponere, aliquem vita fundum in Catalogo Sanctorum cum Christo regnantium scribere, ordinare

vt certis diebus memoria illius sit venerabilis in populo Christiano ; & forte adhuc plures alij , de quibus qui ex professo differere voluerit, in vnoquoque materia longi tractatus inueniet. Sed ne quidem de illis, qui ad hoc no-

Nu.16

strum institutum pertinent, iste est proprius dicendi locus. Secundum est, totalem huius potestatis plenitudinem esse in Papa: cap. Ad honorem. de autoritate & usu pallij. Et cap. cum ex eo, de pœnit. & remiss. (de qua re plenius à Turrecremata lib. 2. de Ecclesia, cap. 52.) ita vt is illam habeat in omnes Christiani orbis Prælatos, ac in omnes subditos ipsorum cap. finali de foro competen. & cap. Antiqua de priuilegijs: potestque cognoscere de eorumdem omnium causis. cap. Antiquis cap. Aliorum, & cap. Cuncta 9. quæst. 3. atque id ex officio cap. vnico Extra vt Eccles. benef. sine diminut. confer. §. Cum enim adeo ceteris ipse præmineat dignitate & officio, ex cit. cap. Antiqua vbi de Romana Ecclesia dicitur: quod disponente Domino, super omnes alias ordinariæ potestatis habeat principatum, vt pote mater vniuersorum Christi fidelium, & magistra: ceteri autem Ecclesiæ Prælati ex citato cap. ad honorem, vocati sunt in partem sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis (de qua re fuse à Turrecr. in sequenti cap. 53.) sicut ipse Papa: qui i de iure restituit depositos Episcopos, & institutos deponit, diuidit vnum Episcopatum in duos, aut in vnum duos vnuit, eximit à superioris iurisdictione, vt Abbatem à iurisdictione Episcopi, & Episcopum à iurisdictione Archiepiscopi, approbat Concilia, dubia de articulis fidei soluit, Synodum generalem facit, sedem Episcopalem transfert de loco in locum, mutat Episcopos, nec vllus appellat ab ipso. Quæ notans glossa ad cap. Sicut vnire. de excessib. Prælat. verbo Pettinere, refert de illis hos versus.

Restituit Papa solus, deponit & ipse,
Diuidit, ac vnuit, eximit, atque probat;
Articulos soluit, Synodumque facit generalem,
Transferit, & mutat, appellat nullus ab ipso.

Nu.17

In alijs autem Prælati eadem potestas inest secundum limitationem eis immediate vel mediare constitutam à Papa, à quo illam omnes accipere Bellarm. confirmat tom. 1. lib. 4. cap. 24. in controversia de S. Pontif. & latius à Turrecr. in summa de Ecclesia lib. 2. cap. 54. ac sequentibus. Eterre (vt reliqua omittam) Inequalitas iurisdictionis id satis indicat. Nam videmus vnum Episcopum, intra fines suæ iurisdictionis habere decem oppida, alium viginti, aliam aliquot prouincias: quod argumento est non accipere immediate à Deo talem iurisdictionem; alioqui enim Episcopi omnes haberent æqualem, sicut habent æqualem potestatem ordinis. Dici vero non potest, à quo alio potius illam acceperint, quam à Patre totius Ecclesiæ Principe: qui sic eandem illis attribuerit, vt alius maiorem, alius maiorem sub se haberet populam.

Nu.18

Tertium est, eandem de qua agimus potestatem, à Christo esse transfusam in D. Petrum, & in ipsius successores summos Pontifices cap. In nouo dist. 21. cap. Omnes dist. 22. & cap. 1. de translatione Episcopi. Probaturque ex eo, quod Christus Matth. 16. promiserit D. Petro se daturum illi clauas regni caelorum, & promissum præstiterit Ioan. 21. cum ei dixit bis, *Pasce agnos meos*; & tertio addidit, *Pasce oues meas*, nomine clauium Matth. 16. significans summam potestatem in vniuersam Ecclesiam; & Ioannis 21. significans per agnos, omnes fideles: & per oues, Prælatos: qui sunt eorum quasi matres. De qua re Bellar. in eadem controuer. de Summ. Pontif. lib. 1. capit. 10. & aliquot sequentibus: in quorum 13. & 16. confirmat ex professo illorum Christi verborum sensum esse quem tangimus.

CAPVT QVARTVM.

De iurisdictione in foro interno.

SVMMARIVM.

- 19 Quid ostendat iurisdictionem hanc à precedenti diuersam esse.
- 20 Necessaria est hac iurisdictione ad ministrandum penitentia sacramentum.
- 21 Iurisdictione in foro interno tota est in Papa.
- 22 Papa quomodo Ecclesiæ prim. eps dicatur.
- 23 Quomodo ista iurisdictione sit in alijs Sacerdotibus dependenter à Papa.
- 24 Ea dependentia non obstante, tum Episcopi, tum Parochi, sunt in

Ecclesia autoritate Dei, nec papa, sed Dei autoritate absolutum à peccatis.

25 Quomodo fiat applicatio subditorum, in qua maxime consistit: istiusmodi iurisdictione.

26 Proprius Sacerdos dicitur, tum communissimè, tum communiter, tum proprie.

27 Quorumdam propositionum intelligentia, petita ex proposita definitione.

De hac iurisdictione prout in se includit potestatem ordinis, nihil superest addendum ante dictis in cap. 1. vnde hic occurrit consideranda tantum, vt idem potestati superaddit applicacionem subditorum; qua potissimum ratione ipso iurisdictionis nomine ea significatur, cum in Confessario præter Sacerdotalem ordinem, iurisdictione requiri dicitur. Atque de ea vnuerse (prout in præsentiarum spectatur) notabimus, quæ pro praxi nobis proposita generalium documentorum loco esse possunt.

Nu.19

Notandum est igitur primo, istiusmodi iurisdictionem ab ea, de qua proxime dictum est, distingui, prout à Turrecr. lib. 1. de Ecclesia cap. 96. concl. 2. ex eo probat; quod multi Sacerdotes curam habentes animarum, sine illa, istam habeant vt iudicio est, quod excommunicatione non possint, nisi forte ex commissione ipsi data; contra vero aliqui illam sine hac habeant, vt patet in Archidiaconi, quorum dignitati non est annexa animarum cura in foro interno.

Nu. 20.

Notandum est secundo eandem iurisdictionem necessario requiri in Confessario ita vt is nequeat absque illa, siue in qua tragesima, siue alio tempore, valide absolue, iuxta receptam sententiam: quæ roboratur definitione Concilij Florent. in Intinct. Armenorum, de sacramento penitentia, & concilij Tridentini, session. 14. capite 7. vbi adfertur in confirmationem, quod natura & ratio iudicij id exposcat, vt sententia in subditos duntaxat proferatur. Accedit & quod feratur obligando per modum imperij, quo vigetur obseruatio eius, quod per eam decernitur. Vnde sequitur Confessario opus esse iurisdictione, qua penitenti ei subiiciatur in penitentia foro, quod quidem non est minus ordinatum, quam seculare, in quo non potest quilibet iudex quemlibet hominem indicare, sed tantum sibi subditum; eumque in quem habet iurisdictionem accedit etiam, quod Christi institutione sacramentum penitentia sit quoddam iudicium, vt constat ex verbis Concilij Trid. que in præfatione huius libri attulimus: vnde sequitur ad illius administrationem, iure diuino requiri ministrum, qui habeat iurisdictionem, tanquam iudicis auctoritatem; ad iudicium exercendum: adeoque merito statui, ad idem sacramentum administrandum, siue necessarium esse iurisdictionem, vt sine ea à ministrum, sit nullum. In quo ipsam differ ab alijs sacramentis ad quorum administrationem iurisdictione requiritur tantum iure Ecclesiastico prohibentem, ne ea sine hac administratione Cui prohibitioni contrauenientes administrando ea sibi non subditis, peccant quidem, sed tamen valida sunt taliter administrata: vt hinc patet, quod non sit denuo confirmandus, vel ordinandus, qui ab Episcopo alieno confirmatus fuit, vel ordinatus; sicut denuo absolueendus est is, qui à Sacerdote non suo, id est, à non habente in ipsum iurisdictionem, nec ordinariam, nec delegatam absolutus fuit. Siquidem nullius momenti est absolutio ea, quam Sacerdos in eum profert, in quem nec ordinariam, nec delegatam habet iurisdictionem; vt totidem verbis Conc. Trid. in cit. cap. 7. statuit.

De diuersa ratione qua hac iurisdictione est in Papa, & in alijs Sacerdotibus.

SECTIO PRIOR.

Notandum est 3. iurisdictionem huiusmodi (perinde acceam, de qua dictum est in præcedenti cap.) esse totam in Papa, partem eà Christo ex cap. In nouo. dist. 21. & cap. Omnes. dist. 22. confirmaturque per illud Matth. 16. Tibi dabo clauas regni caelorum; quo promissum esse summam principatum, intelligitur ex vi Metaphoræ; quia clauis domus, vel ciuitatis, sunt penes eum, qui in domo vel ciuitate princeps est vnde in scriptura per illas significatur principatus Isaie 22. cum dicitur: Dabo clauem David super humerum eius, & aperiet & non erit qui claudat, & claudet, & non

Nu.21.

erit